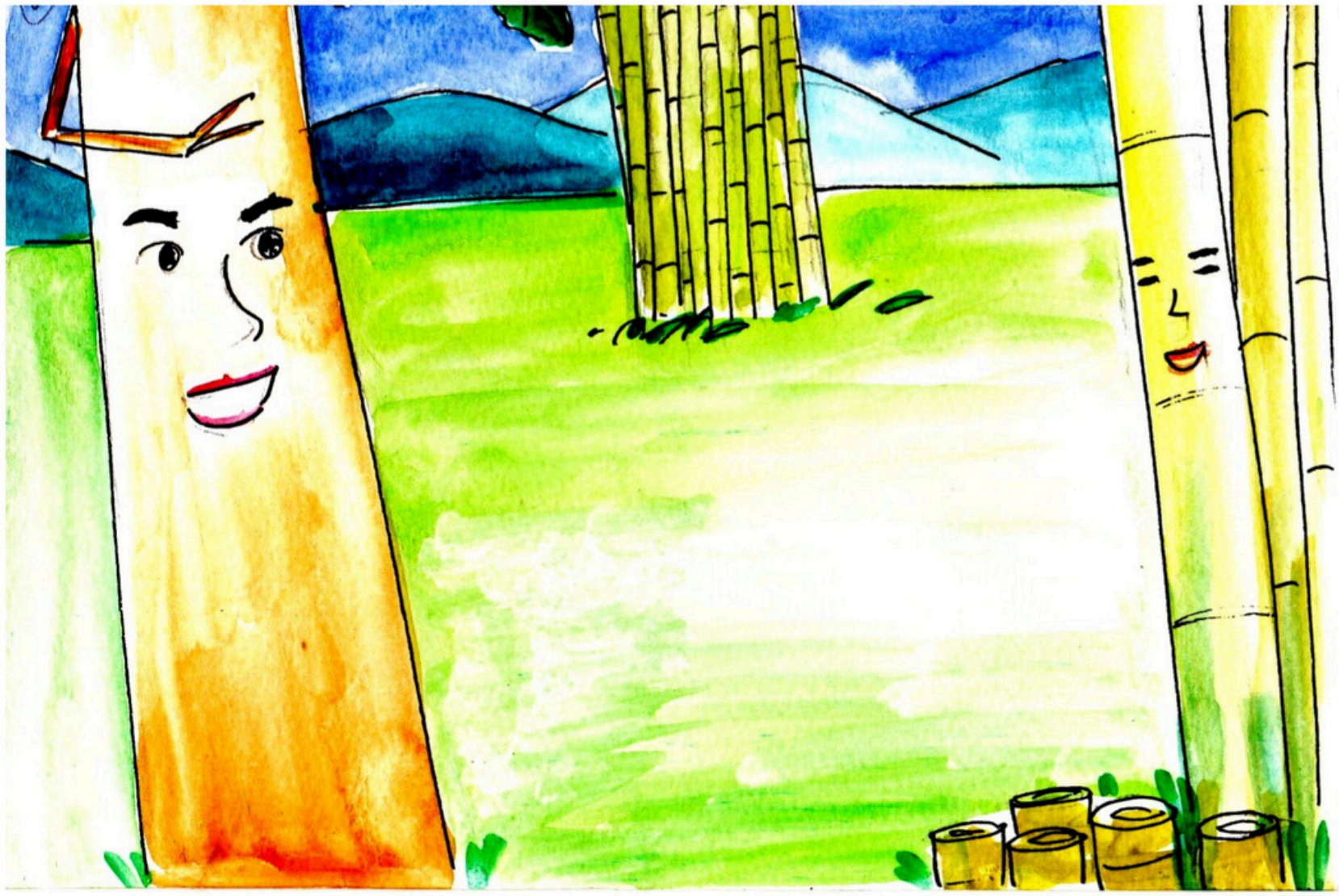

เซ่เป๊อฮี่เดอว่า

เซ่เป๊อฮี่เดอว่า

ปฆาแกวี๊ต่า ศรัณย์รักษ์ สันติอรุโณทัย

ปฆาเต๊ต่าฆอ ศรัณย์รักษ์ สันติอรุโณทัย

โครงการพัฒนาการเรียนการสอนแนวทางทวิภาษา (ไทย-กะเหรี่ยงสกอร์)

โครงการร่วมมือระหว่าง สพฐ. สพป. เชียงใหม่ เขต 5,6 และมูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์

สนับสนุนโครงการโดยมูลนิธิเกื้อฝันเด็ก

Supporting the Mother Tongue Based Multilingual Education (MTB-MLE) project

in Ethnic Minority Communities in Thailand: Sgaw Karen-Thai

Financially supported by Child's Dream Foundation

Joint project between FAL & OBEC

เล๊อ ปฆาปู เซ่เป๊อฮี่ พ๊ะโด่ะ ทอ เดอ ว่า พ๊ะร๊ะ ว่า อ๊า บ่อะ ท่อ แปฆ ท๊ะ เช่เป๊อฮี่ อ่ะ พอ ท่อ เฆ ร๊ะม๊าว่า กว่า เซ่เป๊อฮี่ แช เท่อ โล พ๊ะทอ แต๊ท่อ แว ค่ีอะ ทอ แก๊ เซ่เป๊อฮี่ เน่ เฆ ร๊ะม๊า แลฮ

อ่ะ โบ ทอ กว่า เฆ ปฆ่า มา เน่ ออ เต๊ เด๊อ แต๊ ต่าซูอ่อะ ด๊อ เป่ออู๊ กล๊า เน่ เต๊อ อ่อะ แว บ่ะ ช่า ยาเน่ เจ่อโบ เต๊อ โด่ะ ทอ ปฆา เต๊อ เอ่ะ ด๊อ มา เน่ ยา เก แต๊ เด๊อ เม่ เล๊อ เป่ออู๊ กล๊า เน่ เจ๊อ ญ่า

เซ่เป๊อฮี น่าโฮ ว่า แต๊ แว ดี เน่ แต๊ เชอ แว

เจ๊อ โด่ะ ทอ น่า เฆ บ่ะ ช่า เจ๊อ โด่ะ ทอ

ท่อ ทอ น่อ ร๊ะ ด๊อ ตือ เล๊อ เก่อซู อ่อะ ญา

เซ เต่อบลื๊อ นี่ญา เต่อ ดื๊ ซ๊อ นา บ่า เน๊อ

บ่อะ ท่อ แก๊ ท่อ ว่า เต๊อยี่ะ ซู อ่อะเซ เฆ

เซ๊อปฆา เต่อ ว่า แต๊

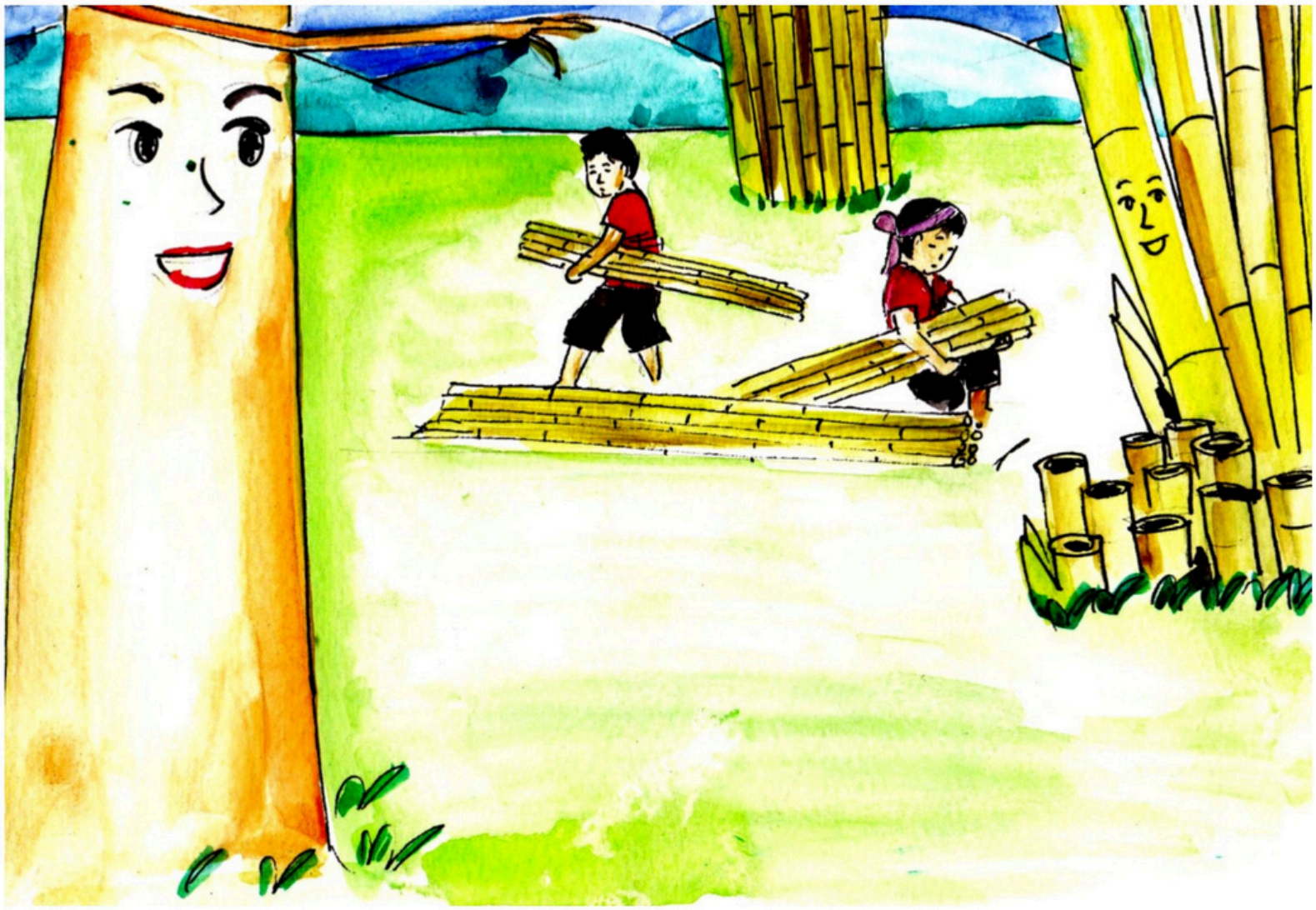

เซ่เป๊อฮี่ แต๊ แว ต่าน่อก่อ เน๊อ บลื๊อ เน๊อ โพว่ ร๊ะ เน่ ยา เน๊อ บ่อะ เน่ แก๊ ปฆา เก่อ ญอ เดอ ต่าโพศา อ๊า ต่าอ่อะ เน๊อ ล่า เน่ ปฆา โบ่ะโก่ะ เน๊อโบ เน่ ปฆา แต๊ เด๊อ มา ต่า ซูอ่อะ ด๊อ มาที เต่อ เซ่ ด๊อ เน่อ โบ เน่ พอ อ่อะ เม เซ มา น่อ ท๊อ โบ เซ เน๊อ ที อาฮ นา เน่ เน่อบลื๊อ เน๊อ โพฆ่ ร๊ะม๊ะ

ว่า แต๊ เชอ แว ต่าม๊อจ่ะ นา เน่อ เปฆ โอ่ะ เฆ เน่ ปฆา ปฆา ก๊อ ฆา ซ๊าลอ นา เต๊อ โอ่ะท่อ ท่อโบ บาฮ เซ่เป๊อฮี่ แต๊ เชอ ต่า เชอ เก๊อ ต่อ เน่ ปฆาเก่อญอ คีฆา เซ๊อฆาแล ศอ โอ่ะ ว่า เก่อ มา เน่ แว เก เต๊ คลี พ่อะควา เต่อ ฆา แต๊ ท่อ แว

“โอ๊ะโอ ว่า เต่อ กล๊า อี เฆ ร๊ะม๊ะ เจ่อ เก๊อ มา เน่ ออ ด๊อ เจ๊อ ออ แก๊ ท่อ คลี ปฆา เป่อ มา ท่อ เซ อาฮ เซ่อก๊อ เออฮ” “เฆ โด่ะม๊ะ ปฆ่า เป่อ มา เน่ อ่ะ โบ เซ๊อชี เก่ออา” พ่อะควา อ่ะ แว ฆา แต๊ แว วี ด๊อ อ่ะ แว เซ๊อฆา มา เน่ ว่า เปฆท่อ เล๊อ อ๊า ต่า ซ๊าลอ ด๊อ มา อ่อะ บ่อะเก แฆ อ่อะ แว เซ่เป๊ออี่ แต๊ เอ่ะว่า “เน๊อทีอาฮ นาเน่ เน่อเฆ เจฮ ปฆา โล่ บ่ะนา ร๊ะ เน่ ยา เจ๊อ โอ่ะ บู๊ พี๊ อี ปฆา เต๊อ เบ่อเร่อ ยา

เม่ เล๊อ ปฆา เม่อ ซ๊า ลอ ยา เก่อ ค๊ือ เซ่ เล๊อ โด่ะ เน่ ยา อ่ะ แว เก่อ กว่า เซ่ อากี่ มา แก๊ คลี บ่ะ ซูอ่อะ ต่า เชอ เก๊อ ต่อ ยี่ะ เม๊อ เม่ นา อ่ะ แว มา แว เต่อ นี แก๊ ท่อ คลี ลอ เล๊อ ที กล๊า เซ” “อื๊อ”

เม่ น๊อ บ่า ตา แลฮ เจ่อ เต๊อ กว่าเจ๊อ เปฆ โอ่ะ เจ่ ว่า แต๊ เชอ เซ่เป๊อฮี่ แต๊ท่อ ด๊อ แว เน๊อ กว่า ดี๊ ปฆา ก่า เศอ เก โท่แกร เดอ เน่อ เก๊อ จ่า เน่อ เก๊อ ทีลอ เก่ เน่อ เก๊อ จ่า อ๊า ต่า เฆ ดี แลฮ “เน๊อ บ่ะ โชโม่ เก ต่า เล๊อ อ่ะ ซอ เล๊อ เน่อ เฆเดอ เน่อ เก๊อ จ่า ด๊อ เดอ ปฆาก่าเศอ”

.....ไม้สักกับไม้ไผ่.....

ณ ชายป่าแห่งหนึ่ง มีต้นสักที่สูงใหญ่และต้นไผ่มากมาย ต้นไผ่กำลังออกหน่อเต็มไปหมด ส่วนต้นสักกำลังออกดอกเต็มบางสะพรั่ง

ต้นไผ่เห็นต้นสักยืนต้นตรงสูงใหญ่ จึงเอ่ยขึ้นว่า“เกิดเป็นต้นสักนี่ช่างดีจังเลยนะ ลำต้นก็สูงใหญ่สง่างาม ใครๆ ก็นิยมนำมาสร้างบ้าน ทำเครื่องเรือนต่างๆ เพราะปลวกมอดไม่กินเนื้อไม้ แต่ฉันซิ..ลำต้นก็ไม่สูงใหญ่ ไม่ค่อยมีใครเอาไปทำบ้าน เพราะปลวกมอดชอบกินเนื้อไม้อย่างฉัน”

ต้นสักได้ยินต้นไผ่พูดดังนั้น ก็ตอบไปว่า “ถึงฉันจะลำต้นสูงใหญ่ แต่ฉันก็เติบโตได้ช้า กว่าที่คนจะนำฉันไปใช้ได้ ก็หลายปีทีเดียว สู้เจ้าก็ไม่ได้ เติบโตแตกหน่อออกกอ กันอย่างรวดเร็ว ไม่นานก็ใช้ได้แล้ว”“ก็จริงของท่านนะ” ต้นไผ่พูด

ต้นสักจึงย้ำว่า “จริงๆแล้วท่านมีประโยชน์มากกว่าฉันเสียอีก ท่านให้หน่อไม้เป็นอาหารแก่คนและสัตว์ ใบของท่านก็นำมาห่อขนมได้ ส่วนลำต้นของท่านก็นำมาปลูกเรือน ทำเครื่องใช้ต่างๆ หรือทำกระบอกตักน้ำก็ได้ ใช้กระบอกหุงข้าวก็ได้ หรือทำเป็นไม้เท้าก็ได้ เห็นมั้ยล่ะว่า เจ้าน่ะมีประโยชน์มากมายแค่ไหน”ต้นไผ่จึงตอบไปว่า “แต่ท่านก็ยังเป็นไม้ที่ดูดีมีราคามากกว่าฉันนัก ใครๆ ก็อยากได้ท่านกันทั้งนั้น”“ไม่จริงเสมอไปหรอก” ไม้สักกล่าว

ขณะที่ทั้งสองกำลังพูดคุยกันอยู่นั้น ก็มีชาวบ้าน 2-3 คนเดินเข้ามาหาต้นไผ่ เพื่อนำไปผูกทำแพล่องแม่น้ำ ชายคนหนึ่งเอ่ยขึ้นว่า

“โอ้โฮ..ต้นไผ่ลำนี้สวยจริงๆ ฉันว่าต้นขนาดนี้ก็ใช้ผูกทำแพได้ จริงมั้ยเพื่อน”“สวยจริงๆด้วย ฉันว่าแค่ 30 ต้นก็พอ” ชายอีกคนหนึ่งพูด แล้วทั้งสามก็ช่วยกันตัดไม้ไผ่จนครบที่ต้องการ แถมยังขุดหน่อไผ่เพื่อนำไปเป็นอาหารด้วย

ต้นสักจึงพูดกับต้นไผ่ว่า“เห็นหรือยังล่ะว่าเจ้าก็ดูดีเหมือนกัน แล้วก็มีคนที่ต้องการเจ้ามากกว่าฉันซะอีก ขนาดฉันอยู่ใกล้ๆ เขายังไม่สนใจเลย เพราะถ้าพวกเขาเอาฉันไปทำเรือ เขาก็ต้องหา ต้นที่ใหญ่กว่านี้ เพื่อนำไปทำเป็นเรือ ซึ่งต้องใช้เวลานานมาก กว่าจะทำได้เรือสักลำ แต่สำหรับเจ้า เขาใช้เวลาแค่วันเดียวก็ทำแพ ล่องแม่น้ำได้แล้ว”

“อืมมมม..จริงซินะ ทำไมฉันถึงไม่ค่อยเห็นคุณค่าของตัวเองเลย” ต้นไผ่รำพึง ต้นสักจึงบอกว่า “ก็เจ้ามัวแต่ดูคนอื่น แล้วมาเปรียบเทียบกับตัวเอง อย่างนี้จะเห็นสิ่ง ดีๆที่มีอยู่ในตัวเองได้อย่างไร เจ้าต้องเปลี่ยนความคิดใหม่ และลองค้นหาดูซิว่า ยังมีอะไรในตัวเองอีกบ้าง ที่มีประโยชน์และมีคุณค่าทั้งกับตนเองและผู้อื่น”

MTB MLE

Instructional and Learning Materials Repository